המועצה הציבורית לעיתונות ולאתיקה בהקמה

ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל

המלצות מקצועיות ואתיות לסיקור הבחירות

תפקידנו לתווך את מערכת הבחירות במקצועיות, באחריות, בהגינות וללא מורא.
חובתנו המקצועית היא להציג לציבור שיח מעמיק בנושאים ולבנטיים ולספק לו את כל המידע כדי שיוכל לבצע בחירה מושכלת ולאתגר את המפלגות והמתמודדים בנושאים אלה.
שליחותנו העיתונאית היא להעמיק בסוגיות שיש בהן ערך ציבורי מהותי ולא להתמקד רק בסוגיות תחרות, הליך ופרוצדורה הנוגעות לבחירות או בסיקור המציאות היומיומית וסוגיות שהשפעתן קצרת טווח.
דווקא במציאות שיש בה דה-לגיטימציה למקצוענות העיתונאית ולעצם היכולת לברר את העובדות, נעמיק את מחויבותנו כלפי כללי האתיקה והפרקטיקות המקצועיות המהוות את עמוד השדרה של העיתונאות.

הגינות בדיווח ובפרשנות

1. נפעל במקצועיות כדי להעניק פשר למציאות ולהסביר סוגיות ציבוריות בצורה בהירה ואמינה.
2. דווקא בתקופה בחירות נקפיד ביתר שאת על דיוק, אמינות ושלמות המידע שנביא בפני הציבור.
3. גם כאשר מצוטטים דברים בשם אומרם, נעניק לדברים הקשר ונעיר אם מדובר בדברים שאינם מבוססים על נתונים או עובדות.
4. נפעל לבדוק נכונות של ידיעות גם במצב של דחיפות לפרסמן.
5. נעדכן ידיעות שהתמונה העובדתית לגביהן השתנתה באופן המצריך עידכון.
6. נשתדל להסתמך על עובדות ולא רק על דיעות או פרשנות.
7. נפעל להעניק הקשר מדוייק לדיווח עובדתי בצורה שלא תוציא עובדות מהקשרן הכולל.
8. נהיה מחוייבים להוגנות ולהבאת תמונה מלאה ועניינית בפני הציבור, אך איננו צריכים לבטא איזון בדיווחים ובדיעות באופן מכני בלבד או לעימות בין שתי דיעות מנוגדות מקצות המפה הפוליטית.
9. נקפיד ביתר שאת על הבהרה מתי אנו מביעים את הערכתנו או דעתנו, להבדיל מזמן שבו אנו מציגים בפני הציבור דיווח עובדתי.
10. נקפיד הקפדת יתר לתקן טעויות או אי דיוקים מהותיים שנפלו בדיווחים ובפרסומים שלנו, במהירות האפשרית.

סקרי בחירות ונתונים כמותיים

11. נקפיד על עיבוד מקצועי ועל דיוק והוגנות בטיפול בנתוני סקרי בחירות ונתונים כמותיים אחרים. נדרוש לקבל לידינו מסדי נתונים ולהבין את דרכי העיבוד של סקרי בחירות לפני שנתווך אותם אל הציבור. נביא בפני הציבור את מקורות הסקרים, ההיקפים שלהם, הציבורים שלקחו בהם חלק ונאפשר גישה לנתונים הגולמיים של הסקרים.
12. נפעל לתיווך, להנגשה ולהצגה חזותית אמינה, שקופה ומדוייקת של סקרים ונתונים כמותיים.

ראיונות ותגובות

13. תפקידנו איננו רק להעניק במה למתמודדים אלא גם לעמת אותם עם אמירות שאינן מבוססות על עובדות, עם עובדות בלתי נכונות שהם מציגים וכן עם אמירות עבר שלהם.
14. נפעיל שיקול דעת עיתונאי בבקשת תגובה מצד מפלגות, רשימות ומתמודדים בהתאם לקריטריונים של רלבנטיות והוגנות. נפעיל שיקול דעת ועריכה עיתונאית גם בהצגת תגובות, תוך בחינת מידת התאמתן לסוגיה שבשלה התבקשה התגובה.
15. נקפיד על גילוי מלא של אינטרסים של מרואיינים בכל הנוגע למעורבותם בקמפיינים של בחירות. לא נציג כפרשנים בתקופת הבחירות את מי שיש להם קשר של תמורה או טובת הנאה עם מפלגות, רשימות ומתמודדים, למשל מי שמעניקים שירותי סקרים או ייעוץ לקמפיינים, אלא נראיין אותם כמי שמזוהים עם צד בבחירות.

שמירה על שיח מכבד ואחראי

16. לא נפרסם תכנים שיש בהם הסתה לאלימות או עידוד לגזענות, גם כאשר אנו מביאים דברים בשם אומרים. ככל שיש חשיבות עיתונאית לסיקור כזה היא תיעשה בקיצור מתחייב ותוך הבהרה כי מדובר בביטוי מסית או גזעני.
17. לא נציין איפיונים פוגעניים או תיוגים מכלילים שאינם נוגעים עניינית לסיקור העיתונאי. ככל שיש חשיבות עיתונאית לסיקור כזה היא תיעשה בקיצור מתחייב ותוך הבהרה כי מדובר בביטוי מכליל ופוגעני.
18. ניאבק בתופעות של אלימות מילולית או פיסית ושל דה-לגיטימציה כלפי עיתונאים המסקרים את תהליך הבחירות ונדאג לגבות את עמיתינו ככל שיהיו חשופים לאלימות כזאת.

ניגודי עניינים

19. לא נעסוק בכל עיסוק שתמורתו יעברו אלינו תשלום או כל טובת הנאה אחרת בנוגע למפלגות, לרשימות או למועמדים ולמי מטעמם, כגון ייעוץ לקמפיין בחירות, הנחיית כנסי בחירות והשתתפות בתוכן תעמולת בחירות.
20. נקפיד על גילוי נאות ברור, בולט ומתמשך של כל קשר – משפחתי, עסקי או אחר – שיש לנו עם מי מהמתמודדים, הרשימות או המפלגות.

רשתות חברתיות

21. בתקופת הבחירות נקפיד הקפדת יתר בפעילותנו בחשבונותינו ברשתות החברתיות. נזדהה כעיתונאים, נשמור על תרבות ביטוי ודיון ונימנע מכניסה לעימותים וקטטות עם מועמדים או נציגי רשימות ומפלגות.
22. נפעל מתוך אחריות מקצועית ותוך מחוייבות לדיוק עובדתי ולשלמות התמונה העובדתית גם אם מדובר בפרסום ברשתות החברתיות בלבד.